

Kommissionens meddelande om avslutningen av den europeiska terminen

Statsrådsberedningen

2011-07-08

Dokumentbeteckning

KOM (2011) 400

Avslutning av den första europeiska terminen för ekonomisk-politisk samordning - vägledning för nationell policy 2011-2012

Sammanfattning

Den 7 juni presenterade kommissionen ett meddelande om avslutningen av den första europeiska terminen för förstärkt ekonomisk samordning inom EU. Meddelandet sammanfattar erfarenheterna av den första europeiska terminen och redogör för kommissionens övergripande bedömning av medlemsstaternas rapportering inom ramen för Europa 2020-strategin (nationella reformprogram) och stabilitets- och tillväxtpakten (stabilitets- och konvergensprogram) samt för grunddragen i kommissionens rekommendationer till landsspecifika rekommendationer som presenterades samtidigt som meddelandet.

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande och förslagen till landsspecifika rekommendationer. Dessa utgör en viktig del av den Europeiska terminen som bidrar till förstärkt ekonomisk samordning inom EU och ett ambitiöst genomförande av Europa 2020-strategin samt stabilitets- och tillväxtpakten. Vidare anser regeringen att det är viktigt att medlemsstaterna nu genomför nödvändiga reformer.

1.1 Ärendets bakgrund

I juni 2010 antog Europeiska rådet Europa 2020 - en strategi för smart och hållbar tillväxt för alla. I syfte att driva på ett effektivt genomförande av strategin, konsistent med stabilitets- och tillväxtpakten, beslutade rådet i september 2010 att introducera en ny årscykel för styrning och granskningen av den ekonomiska politiken. Den beslutade årscykeln går under benämningen europeisk termin och är en förstärkt ekonomisk samordning i EU.

Den första europeiska terminen inleddes i januari 2011 med att kommissionen presenterade sin årliga tillväxtöversikt med förslag till prioriteringarna för den ekonomiska politiken i EU för det kommande året. Vid Europeiska rådets möte i mars godkändes dessa prioriteringar av stats- och regeringscheferna som vägledning inför medlemsstaternas årliga rapportering inom ramen för Europa 2020-strategin (nationella reformprogram) och stabilitets- och tillväxtpakten (stabilitets- och konvergensprogram). Efter att samtliga medlemsstater skickat in sina nationella reformprogram och stabilitets- eller konvergensprogram i april analyserade kommissionen programmen integrerat med hänsyn till medlemsstaternas relativa utgångslägen och nationella förutsättningar. I kommissionens meddelande från den 7 juni sammanfattas resultatet av denna analys samt grunddragen i de rekommendationer till landspecifika rekommendationer som kommissionen presenterade samma dag.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionen sammanfattar i meddelandet den första europeiska terminen genom att inledningsvis belysa effekterna av den ekonomiska krisen och de ekonomisk-politiska utmaningar som fortsatt präglar unionen. Förstärkt ekonomisk-politisk samordning lyfts fram som en förutsättning för att säkra en hållbar ekonomisk återhämtning inom EU, främja tillväxt och stärka EU:s globala konkurrenskraft.

Den europeiska terminen presenteras som en ny arbetsmetod inom EU som möjliggör att gemensamma prioriteringar på EU nivå kan reflekteras i de nationella beslutsprocesserna och att framsteg för att uppnå målsättningarna i Europa 2020-strategin och stabilitets- och tillväxtpakten tydligare kan utvärderas. Kommissionen anser, i ljuset av erfarenheterna från det första halvåret 2011, att den europeiska terminen kan bli en effektiv styrningsmetod för att stödja beslutsfattande på EU- och nationell nivå på ett integrerat, öppet och tidsanpassat sätt. Kommissionen understryker samtidigt att resultatet beror på ambitionsnivån i medlemsstaterna att förvandla den

europiska terminen till en nationell termin genom att väga in vägledning på EU-nivå i den nationella politiken.

2010/11:FPM137

Kommissionen framhåller att rekommendationerna till de landspecifika rekommendationerna för samtliga 27 medlemsstater (samt till eurogruppen som helhet) baseras på en integrerad analys av medlemsstaternas nationella reformprogrammen och stabilitets- och konvergensprogrammen där hänsyn tagits till medlemsstaternas nationella förutsättningar. Rekommendationerna identifierar de utmaningar som kommissionen anser att medlemsstaterna bör prioritera de närmaste 12-18 månaderna med utgångspunkt från de övergripande prioriteringar som identifierades i den årliga tillväxtrapporten från början av året.

I ett andra avsnitt redogör kommissionen för sin övergripande bedömning av medlemsstaternas rapportering inom ramen för Europa 2020-strategin och stabilitets- och tillväxtpakten samt för grundragen i de landspecifika rekommendationerna. Kommissionen anser att medlemsstaternas rapportering utgör en bra utgångspunkt för att stödja Europas återhämtning, ta itu med finanspolitiska utmaningar och vidta mer ambitiösa reformer på nationell nivå. Kommissionen menar att de övergripande prioriteringarna i den årliga tillväxtrapporten från januari 2011 i stora drag återspeglas i de nationella ansträngningarna. Antagandet av nationella mål tolkar kommissionen som att det finns ett betydande engagemang för att uppnå Europa 2020-strategins målsättningar. Samtidigt framhåller kommissionen att medlemsstaternas samlade åtaganden inte är tillräckliga för att EU ska kunna nå de överordnade målen till år 2020. Baserat på de nationella åtagandena, är EU på väg att uppnå målen för minskning av växthusgaser och förnybar energi samt minskning av tidiga skolavhopp. Ytterligare ansträngningar krävs dock för att uppnå målen inom områden rörande sysselsättning, forskning och utveckling, energieffektivitet, högre utbildning och fattigdom.

Kommissionen redogör sedan för de tre huvudområden som identifierades i den årliga tillväxtrapporten och inom vilka kommissionen rekommenderar att åtgärder vidtas på nationell nivå :

- skapa förutsättning för tillväxt genom att konsolidera de offentliga finanserna, påskynda budgetsanering, korrigera makroekonomiska obalanser och stabilisera banksektorn.
- mobilisera arbetsmarknaderna för att skapa jobbtillfällen genom bl.a. insatser som stärker incitament till arbete och minskar risken för utanförskap, minskar skolavhoppet, reformerar pensionssystem och underlättar för arbetslösa att återgå till arbete.

- prioritera tillväxtfrämjande åtgärder som bidrar till att fullt utnyttja den inre markanden tillväxtpotential, satsa mer på forskning och utveckling och främja innovation, mobilisera privat kapital till tillväxtfrämjande insatser, minska administrativa regelbördor samt skapa kostnadseffektiv tillgång till energi.

Meddelandet innehåller även en övergripande utvärdering av åtagandena inom ramen för europluspakten. Kommissionen konstaterar att de 23 medlemsstater som ingår i pakten har presenterat sammanlagt mer än 100 åtaganden inom de fyra områden som pakten berör; främja konkurrens, främja sysselsättning, bidra till hållbara offentliga finanser och stärka den finansiella stabiliteten. Kommissionens övergripande bedömning är att det krävs en högre ambitionsnivån och konkretisering i medlemsstaternas föreslagna åtgärder.

I ett tredje och avslutande avsnitt framhåller kommissionen att avslutandet av den första europeiska terminen innebär inledningen på den ”nationella terminen” då medlemsstaterna väntas väga in vägledningen på EU-nivå i den nationella politiken. Kommissionen bjuder in Europeiska rådet att godkänna utkastet till landspecifika rekommendationer inför formellt antagande av rådet. I nästa års tillväxtrapport i januari 2012 avser kommissionen att på en övergripande EU-nivå utvärdera medlemsstaternas framsteg och genomförandet av rådets landspecifika rekommendationer. Landspecifik utvärdering kommer ske genom presentationen av nästa års landspecifika rekommendationer maj/juni.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Inga. Europa 2020- strategin bygger på den så kallade öppna samordningsmetoden.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Europa 2020-strategin bygger på den så kallade öppna samordningsmetoden. Meddelandet i sig har ingen direkt inverkan på medlemsstaternas budget. Ett av Europa 2020 strategins övergripande syften är att emellertid att skapa långsiktigt hållbar tillväxt genom en återgång till sunda offentliga finanser i medlemsstaterna. Kommissionen framhåller i meddelandet vikten av en kraftfull konsolidering av de offentliga finanserna och att statliga utgifter bör prioritera tillväxtfrämjande åtgärder. Eventuella effekter på EU-budgeten kan inte uteslutas.

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande och förslagen till landspecifika rekommendationer. Dessa utgör en viktig del av den Europeiska terminen som bidrar till förstärkt ekonomisk samordning inom EU och ett ambitiöst genomförande av Europa 2020-strategin samt stabilitets- och tillväxtpakten. Vidare anser regeringen att det är viktigt att medlemsstaterna nu genomför nödvändiga reformer.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentets ståndpunkt är inte känd.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Inte aktuellt.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 148 i EU-fördraget

Artikel 121 i EU-fördraget

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Inte aktuellt.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Europeiska rådet den 23-24 juni avslutade den första europeiska terminen genom att göra en samlad bedömning av medlemsstaternas nationella reformprogram och stabilitets- och konvergensprogram på grundval av kommissionens meddelande om den europeiska terminen. Vidare godkände det Europeiska rådet utkast till landspecifika råds-rekommendationer efter att

de behandlats i EPSCO, EKOFIN och GAC. Utkasten till landspecifika råds 2010/11:FPM137
-rekommendationer väntas antas formellt vid EKOFIN rådet den 12 juli.

4.2 Fackuttryck/termer